

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-2895

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Alivuori-Salonen, Tarja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Sopeutumisvalmennuskurssi vanhempien ja ammatti-ihmisten kumppanuutena			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-09-17	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 71 + 7 sivua liitteitä
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Kuntoutuksessa on meneillään kehitys, jossa kuntoutuksen perinteisen vajavuusparadigman tilalle on nousemassa uusi ekologinen toimintamalli. Tämä kehitys vaikuttaa myös sopeutumisvalmennustoimintaan, joka on osa kuntoutusta. Tässä tutkimuksessa sovelletaan kuntoutuksen ekologista toimintamallia sopeutumisvalmennukseen ja tarkastellaan harvinaisiin sairaus- ja vammaisryhmiin kuuluvien lasten vanhempien käsityksiä siitä, mitkä asiat ja tekijät vaikuttavat sopeutumisvalmennuskurssin hyödyllisyyteen.</p> <p>Tutkimuksen aineisto kerättiin kolmelta Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lasten kuntoutuskodin sopeutumisvalmennuskurssilta syksyllä 2002. Aineiston keruussa käytettiin eläytymismenetelmää, jossa vanhemmat kirjoittivat hyödyllistä ja hyödytöntä sopeutumisvalmennuskurssia kuvaavan kehyskertomuksen pohjalta oman tarinansa tämän kuvitellun kurssin tapahtumista. Tutkimukseen vastasi 34 henkilöä, joista äitejä oli 20 ja isejä 13. Lisäksi tutkimukseen vastasi yksi muu mukana ollut aikuinen.</p> <p>Tutkimuksen tulosten analyysi tapahtui teoriasidonnaisesti, mikä tarkoittaa sitä, että tutkimuksen taustalla olleen ekokulttuurisen teorian vaikutus tulosten analysointiin tunnustetaan, mutta tutkimus ei kokonaan pohjaudu teoriaan. Tutkimuksen aineisto analysoitiin aluksi aineistolähtöisesti teemoittelemalla, jonka jälkeen rakennettiin hyödyttömän ja hyödyllisen sopeutumisvalmennuskurssin tyypit.</p> <p>Tutkimuksen päätulos oli, että vanhemmat pitävät ammatti-ihmisiltä saatua tietoa ja muiden kurssilaisten kesken tapahtuvaa vuorovaikutusta ja kokemusten vaihtoa keskeisinä sopeutumisvalmennuskurssin hyödyllisyyteen vaikuttavina tekijöinä. Tiedon jakaminen ja kurssilaisten vuorovaikutus ei kuitenkaan toteudu perinteisesti luennoimalla, vaan ammatti-ihmistenkin osuudessa tulee huomioida vanhempien arkipäivän tilanteet, tarpeet ja kokemukset ja kannustaa vuorovaikutukseen. Tiedon ja vertaistuen yhdistäminen mahdollistuu parhaiten konstruktivistisen oppimiskäsityksen perusteita soveltaen.</p> <p>Toinen merkittävä kurssin hyödyllisyyteen vaikuttava tekijä tarinoissa oli sosiaalisen vertailun prosessit. Vanhempien keskinäinen vertailu voi johtaa positiiviseen lopputulokseen, jolloin vuorovaikutus koetaan todella tukevana. Sosiaalinen vertailu voi kuitenkin tuottaa myös voimakkaan pettymyksen, kun oma lapsi ei olekaan yhtä hyvin kehittynyt kuin muut kurssilla olleet lapset.</p> <p>Tärkeimpinä lähdeaineistoina ovat tutkimuksessa olleet Gallimoren ym. ekokulttuurinen teoria ja sosiaaliseen tukeen liittyvät tutkimukset. Eläytymismenetelmää on kehittänyt Jari Eskola.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords sopeutumisvalmennus - perheet harvinaiset vamma ryhmät ekokulttuurinen teoria sosiaalinen tuki			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			